

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.695.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6629 Pani Posłanki Małgorzaty Pępek w sprawie sytuacji tzw. emerytów MSWiA, którzy po przejściu w stan spoczynku podjęli zatrudnienie, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, że podniesione w Interpelacji kwestie dotyczą zmiany przepisów emerytalnych w zakresie zbiegu prawa do emerytury wypłacanej z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych oraz z powszechnego ubezpieczenia społecznego.

Wśród funkcjonariuszy służb mundurowych i żołnierzy zawodowych, którzy korzystają z zaopatrzenia emerytalno-rentowego można wyodrębnić, według kryterium daty przyjęcia do służby, dwie grupy: funkcjonariuszy, którzy służbę rozpoczęli od 1 stycznia 1999 r. i później oraz tych, którzy do służby wstąpili przed 1 stycznia 1999 r. Zróżnicowanie między nimi występuje w zakresie, po pierwsze, sposobu uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po drugie zaś polega na ustanowieniu określonych reguł zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych (mowa tutaj w szczególności o emeryturze).

W przypadku pierwszej grupy mamy do czynienia z zasadą pełnej odrębności systemów emerytalnych. Oznacza to możliwość nabycia i pobierania emerytury zarówno w systemie mundurowym, jak i powszechnym. Wynika to z faktu, że w przypadku tej grupy funkcjonariuszy do okresów, z których budowana jest podstawa wymiaru emerytury mundurowej, nie uwzględnia się okresów tak zwanej pracy cywilnej.

Inaczej sytuacja przedstawia się w odniesieniu do funkcjonariuszy, którzy rozpoczęli służbę przed 1 stycznia 1999 r., czyli przed reformą polskiego systemu emerytalnego. Funkcjonariusze ci mogą pobierać, co do zasady, jedną emeryturę - przy czym okresy pracy cywilnej podlegają uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości emerytury mundurowej, jednak tylko w określonym zakresie, do maksymalnej podstawy wymiaru i według zróżnicowanych wskaźników. Ponieważ osoby z tej grupy, po nabyciu prawa do emerytury mundurowej, podejmują aktywność zawodową, która wiąże się z podleganiem ubezpieczeniom społecznym i opłacają składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, jej przedstawiciele czują się pokrzywdzeni w takim znaczeniu, że część z nich - pomimo, że nabywa prawo do emerytury powszechnej - nie otrzymuje z tego tytułu emerytalnych świadczeń. Prawo do świadczenia jest bowiem ustalone i ustalana jest wysokość emerytury, a jednocześnie - ze względu na obowiązujące reguły zbiegu - zgodnie z art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytura powszechna zostaje z reguły zawieszona, będąc niższą od wypłacanej już emerytury mundurowej. Sprzyja to powstaniu w rzeczonyj grupie emerytów poczucia, że odprowadzanie przez nich składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie służy zwiększeniu w przyszłości wysokości pobieranych świadczeń,

ponieważ okresy pracy cywilnej nie są uwzględniane przy ustalaniu wymiaru emerytury, skoro wysokość emerytury mundurowej nie zwiększa się po osiągnięciu jej maksymalnego pułapu, a jednocześnie, mimo nabycia prawa do emerytury powszechnej, byli funkcjonariusze, którzy służbę rozpoczęli przed reformą systemu emerytalnego, takiej emerytury nie mogą pobierać ze względu na obowiązujące reguły zbiegu.

Zagadnienie to jest złożone zarówno od strony prawnej, jak i ekonomicznej. Wszystkie rozstrzygnięcia, które Rząd podejmuje w odniesieniu do systemu emerytalnego - czy jest to system powszechny, czy systemy szczególne - wiążą się z decyzjami ekonomicznymi, mającymi wpływ na wydatki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do systemu powszechnego, a także budżetu państwa (w szczególności w stosunku do systemów mundurowych).

Należy zaznaczyć, że możliwe są różne techniki legislacyjne osiągnięcia tego celu. Modyfikować można same reguły zbiegu prawa do emerytury powszechnej i emerytury mundurowej. Istnieje też możliwość wprowadzenia zmian w ustawach zaopatrzeniowych, które pozwoliłyby na uwzględnienie - w stopniu większym, niż jest to możliwe obecnie - okresów pracy cywilnej w wysokości emerytury mundurowej.

Zarysowane kierunki działań wymagają pogłębionej analizy prawnej i finansowej. Jednocześnie są one kreślone w przestrzeni wyznaczonej przez normy obowiązującej konstytucji - zasadę równości, zasadę sprawiedliwości społecznej oraz konstytucyjne prawo do zabezpieczenia społecznego.

W ocenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, kierunki rozwiązania problemu, którego dotyczy interpelacja, winny stać się przedmiotem współdziałania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Obrony Narodowej oraz - ze względu na możliwe koszty dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa - Ministra Finansów. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej deklaruje pełną gotowość do zaangażowania w takie prace.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/